

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Zwolle, 4 mei 2021

Onderwerp: Advies toekomstbestendige zorgkostenregeling.

Geacht College,

Op 20 april 2021 ontving de Participatieraad een adviesaanvraag over de toekomstbestendige zorgkostenregeling.

We zijn met u van mening dat het verstandig is om de collectieve zorgverzekering los te laten. Deze was dikwijls erg duur voor mensen die rond moesten komen van een minimum inkomen en niet altijd de meest passende optie. Met de plannen die u nu heeft kan meer maatwerk geboden worden en het geeft meer keuzevrijheid. De Participatieraad juicht dit toe.

Daarnaast complimenteren we u met het voornemen om de inkomensgrens voor deze regeling te verhogen voor de doelgroep tot 130% van het sociaal minimum.

U heeft ons diverse documenten toegezonden. In dit advies beschrijven we per document onze aandachtspunten, adviezen of complimenten.

Onderzoek 'Toekomst van de Collectieve Zorgverzekering'

U heeft voorafgaand aan het opstellen van de verordening en de beslisnota een onderzoek gehouden. U geeft aan dat inwoners zijn geraadpleegd. Graag zien we omschreven op welke wijze deze zijn geraadpleegd. In een vervolgonderzoek zou de Participatieraad ook graag betrokken willen worden.

We missen het onderwerp 'zorgmijding' in het onderzoek. De Participatieraad ontvangt signalen dat diverse inwoners zorg mijden en had graag in het onderzoek gelezen wat daaraan gedaan kan worden.

Ook missen we een vermelding van de website meerkosten.nl. Voor inwoners kan dit een handig hulpmiddel zijn om te achterhalen wat een inwoner al dan bij de belastingaangifte terug kan vragen. Inzicht in meerkosten is voor veel inwoners van groot belang. Wij adviseren om deze website in uw communicatie naar inwoners te benoemen.

Beslisnota

Persoonlijke ondersteuning

Op pagina 2 schrijft u dat ondersteuning bij het kiezen van een passende zorgverzekering in de vorm van een vergelijkingstool van bijvoorbeeld Poliswijzer.nl geboden wordt en waar nodig, persoonlijk advies op maat plaatsvindt.

De Participatieraad adviseert om duidelijk te omschrijven wie de ondersteuning bij de nieuwe verzekering gaat begeleiden. Het ontbreekt inwoners soms aan (digitale) vaardigheden om informatie tot zich te nemen. Wij adviseren u daarom het gesprek met inwoners zorgvuldig te voeren en volledige informatie te bieden. Waar nodig is het goed om professionals hierin te scholen, zowel in het inhoudelijke deel als ook in het communiceren met diverse doelgroepen waaronder Ggz of mensen met een migratie achtergrond. Het is daarbij belangrijk dat informatie begrijpelijk is en er wordt getoetst of de informatie door de inwoner wordt begrepen.

In het verleden werden inloopsprekuren georganiseerd met betrekking tot de zorgverzekering. Dit werd door inwoners zeer gewaardeerd.

Wij adviseren om inloopsprekuren te organiseren en inwoners actief te attenderen op de mogelijkheid om in gesprek te gaan.

Toegankelijkheid

Op pagina 3 schrijft u dat uit het onderzoek blijkt dat een collectieve zorgverzekering geen meerwaarde biedt boven een verzekering op maat. De Participatieraad kan zich hierin vinden. U omschrijft daarbij diverse doelstellingen. Eén daarvan is een toegankelijke zorgverzekering. Wij adviseren om in deze beslisnota te omschrijven wat u daaronder verstaat.

Domein overstijgend

Verder omschrijft u op deze pagina dat via de samenwerkingsagenda 2021-2023 tussen de IJssel-Vecht gemeenten en Zilveren Kruis gekomen kan worden tot domein overstijgende samenwerking gericht op minima als instrument voor een integrale aanpak van armoede, gezondheid en schulden bij mensen met een laag inkomen.

De Participatieraad vindt dit een goed streven en juicht domein overstijgende samenwerking toe.

Wij adviseren u te omschrijven op welke wijze inwoners en/ of adviesraden van de IJssel-Vecht gemeenten hierbij worden betrokken.

Mogelijkheid tot aanpassing van de regeling

Op pagina 4 schrijft u onder paragraaf 2.1 dat de gemeente meer invloed op de regeling heeft en zelfstandig kan besluiten de regeling aan te passen. De Participatieraad vindt dit positief. Op deze wijze heeft de gemeente de mogelijkheid om zaken te verbeteren en te optimaliseren.

We adviseren om te beschrijven op welk moment en op basis waarvan de gemeente kan besluiten om de regeling aan te passen zodat willekeur wordt voorkomen. De Participatieraad adviseert om na drie jaar te evalueren en daarbij de Participatieraad te betrekken.

Tegemoetkoming

Onderaan pagina 4 schrijft u dat de zorgkostenregeling twee onderdelen bevat: de eerste is een tegemoetkoming voor hoge zorgkosten van € 180,- per jaar voor inwoners met een chronisch ziekte of een beperking met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. De Participatieraad vindt het positief dat er een tegemoetkoming is voor hoge zorgkosten.

Echter adviseren we u om de kosten van het wettelijk verplichte eigen risico en de wettelijke eigen bijdragen voor noodzakelijke hulpmiddelen, medicatie en CAK' (de zogenoemde stapeling van zorgkosten) volledig te vergoeden. Dit om zorgmijding te voorkomen. Het volledig vergoeden van de eigen bijdrage, kan naar ons idee preventief werken. Inwoners komen minder snel in financiële problemen wanneer hoge kosten voor hulpmiddelen of medicatie volledig worden vergoed.

Daarbij merken we op dat het belangrijk is om integraal met én naar inwoners en hun situatie te kijken. In het kader van armoedebestrijding is het belangrijk om inzichtelijk te maken wat nodig is om een financiële buffer op te bouwen zodat inwoners die nu een beroep doen op een tegemoetkoming dit in de toekomst wellicht niet meer nodig zijn. Het is belangrijk dat inwoners weten wat er nodig is om een financiële buffer op te bouwen maar ook dat de leefwijze van invloed kan zijn op zowel de financiën als op gezondheid en daarmee op eventuele zorgkosten. We adviseren om deze integrale benadering te omschrijven in deze nota.

Wettelijke eigen risico

Op pagina 5 omschrijft u het tweede deel van de zorgkostenregeling namelijk: een tegemoetkoming voor het verbruikte wettelijke eigen risico met een maximum van €240,- per jaar voor inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. De Participatieraad adviseert dit te verhogen naar maximaal €385,- per jaar, zodat dit gelijk is aan het verplichte eigen risico.

Omschrijving maatschappelijke partners

Op pagina 6 schrijft u bij paragraaf 2.5 dat u eerder ervaring heeft opgedaan met het bieden van begeleiding bij het kiezen van een passende zorgverzekering via de inloopsprekuren. U geeft aan uw maatschappelijke partners hierbij te betrekken. Wij adviseren u om te omschrijven wie u verstaat onder deze maatschappelijke partners.

Verantwoordelijkheid gemeente

Daarnaast adviseren we u als gemeente een meer prominente plek in te nemen. Niet alleen faciliteren van bovengenoemde gesprekken, die uw maatschappelijke partners op zich nemen maar om 'erbovenop' te zitten zodat alle inwoners een passende zorgverzekering kiezen. Juist bij deze overgang is dit van groot belang en kan dit problemen of verergering voorkomen.

Verantwoordelijkheid en communicatie

Verder schrijft u op pagina 6 dat inwoners uiteindelijk zelf verantwoordelijk zijn en blijven in de keuze voor een zorgverzekering. We adviseren om uw maatschappelijke partners waar nodig te scholen, duidelijke informatie beschikbaar te stellen en te checken of de informatie bij inwoners wordt begrepen. Hierbij is het van belang dat op diverse manieren wordt gecommuniceerd waarbij ook rekening gehouden wordt met inwoners met beperkingen of die de taal niet begrijpen.

Verordening

Inkomen

U schrijft in artikel 1 in dat met 'inkomen' het inkomen van belanghebbende wordt bedoeld zoals dat in artikel 31, 32 en 33 van de wet omschreven staat. Wij adviseren u om dit te concretiseren in de voetnoot zodat voor inwoners duidelijk is om welk bedrag het gaat.

Publiceren van de regeling

In artikel 7 schrijft u dat de tegemoetkoming één keer per jaar wordt verstrekt over het lopende kalenderjaar. Wij adviseren u om zodra de regeling ingaat, dit direct te publiceren en niet zoals nu vaak het geval is, de regeling met terugwerkende kracht bij inwoners bekend te maken. Maak ruim voor 1 januari 2022 bekend wat er gaat veranderen en op welke wijze inwoners de tegemoetkoming kunnen aanvragen.

Daarnaast adviseren we u om niet één maar maandelijkse uitbetaling mogelijk te maken, zonder daarbij een minimumbedrag in te stellen en dit zo snel als mogelijk te vergoeden. Soms moet een inwoner bijvoorbeeld €100 euro betalen en is nog niet de volledige tegemoetkoming behaald. Terugvragen is nog onverstandig omdat de inwoner dit maar éénmaal per jaar kan aanvragen. Toch kan €100 euro voor een inwoner met een minimuminkomen een enorm bedrag zijn dat hij of zij niet of nauwelijks kan betalen met allerlei gevolgen van dien. Maandelijkse uitbetaling waar nodig, kan een preventieve werking hebben en schulden en stress voorkomen.

Bewaartermijn

Verder schrijft u in artikel 7 dat de aanvrager de schriftelijke bewijzen van extra uitgaven van dieet, eigenbijdragen of andere medische aard of voor maatschappelijke dienstverlening ten minste gedurende twee jaar na afloop van het betreffende kalenderjaar bewaart.

Wij adviseren u het woord 'tenminste' weg te halen. Dit scheidt onduidelijkheid. De Participatieraad vindt het wenselijk dat concreet wordt aangegeven hoe lang de inwoner de stukken dient te bewaren.

Stabiel inkomen

In artikel 8 schrijft u dat het besluit tot toekenning aan een belanghebbende met een stabiel inkomen maximaal een looptijd kan hebben van 5 jaar.

Het is ons niet duidelijk of de regeling voor een periode van 5 jaar aangevraagd kan worden. Dat zou de Participatieraad van harte toejuichten.

We adviseren om te omschrijven wat u bedoelt met een stabiel inkomen.

Bijstandsnorm

Op pagina 4 schrijft u over 130% van de bijstandsnorm. Wij adviseren in de voetnoot te omschrijven over welk bedrag dit gaat zodat voor inwoners duidelijk is of zij wel of niet voor deze regeling in aanmerking komen. Het is belangrijk om zowel de verordening als de aanvraagformulieren zo begrijpelijk mogelijk te maken zodat voor professionals en inwoners duidelijk is wie aanspraak kan maken op deze regeling.

Versimpel woorden zoals á fonds perdu

Op pagina 5 schrijft u dat de tegemoetkoming soms á fonds perdu wordt verleend. De Participatieraad denkt dat diverse inwoners dit niet of moeilijk begrijpen. Wij adviseren u het Versimpelteam mee te laten lezen in deze stukken en zo begrijpelijk mogelijk te communiceren

met inwoners. Niet alleen in brieven maar ook in een verordening of nota zodat deze stukken meer toegankelijk worden voor inwoners.

Inlichtingverplichting

Op pagina 6 schrijft u dat mensen die in aanmerking komen voor een tegemoetkoming verplicht zijn de gemeente c.q. het college te informeren over alle relevante omstandigheden.

Wij adviseren u om de rechten en plichten van inwoners duidelijk te communiceren met inwoners.

De Participatieraad ontvangt signalen van inwoners dat zij niet op de hoogte zijn gesteld van hun rechten en plichten. Dikwijls is het moeilijk vindbaar aan welke verplichtingen inwoners zich dienen te houden. Ook voor professionals is dit niet altijd inzichtelijk. Het is van groot belang dat professionals en inwoners op de hoogte zijn van rechten en plichten om te voorkomen dat inwoners per ongeluk als fraudeurs worden gezien.

Studenten

Wij adviseren om deze regeling ook mogelijk te maken voor studenten. Zij hebben soms weinig te besteden maar kunnen wel te maken krijgen met hoge zorgkosten.

Aanvraagformulier

Tot slot geven we u mee dat de Participatieraad graag meedenkt over het aanvraagformulier voor de zorgkostenregeling.

Mocht u naar aanleiding van ons advies vragen of opmerkingen hebben dan horen we dit graag.

Met vriendelijke groet,

Aljona Wertheim
Voorzitter Participatieraad Zwolle